

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

04 Ağustos 2020

Sayı :30824082-610162985
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

.../.../2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

- Liste (5 Adet- 5 Sayfa)
- Cevap Yazısı (41 Adet, 85 Sayfa)

**HATAY MİLLETVEKİLİ
SAYIN İSMET TOKDEMİR'İN
TBMM 7/30580 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR
SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR:

Plansız kentleşmenin bir sonucu olarak plansız endüstrileşme ortaya çıkmaktadır. Çevre sorunları içinde yeterli alt yapısı ve organizasyonu oluşturulmamış endüstri ve sanayi alanları önemli çevre kirliliklerinin yaşanmasına neden olmaktadır. Bu alanlardan çıkan atıkların düzenli bertaraf edilmemesi ve denetimin düzenli yapılmaması sorunların her geçen gün büyümesine ve çözülmemesi yol açmaktadır.

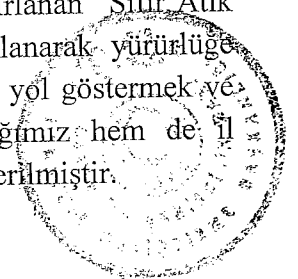
Bu bağlamda;

- 1- Geri dönüşümün yaygınlaştırılmamış olması çevre kirliliği oluşturan plastik maddeler, cam ürünleri ve metalik maddeler gibi katı atıkların bertaraf edilmesi hususunda bakanlık olarak yeni bir planlama ve çalışma söz konusu mudur?
- 2- Gelecek nesillerin iyi bir çevre eğitimi ile yetiştirilmesi açısından bakanlık olarak bir çalışma söz konusu mudur?
- 3- Çevre sorunları içinde yeterli alt yapısı ve organizasyonu oluşturulmamış endüstri ve sanayi alanları önemli çevre kirliliklerinin yaşanmasına neden olmaktadır. Bu sorunların giderilmesi ve ülkemize daha temiz ve planlı bir çevre bırakmak için bakanlık olarak bir çalışmanız var mıdır?

CEVAPLAR:

Bakanlığımızca yürütülen Sıfır Atık Projesi kapsamında atıkların döngüsel ekonomi modeli çerçevesinde sürdürülebilir yönetimini sağlamak amacıyla çeşitli adımlar atılmış ve bu kapsamda çalışmalar devam etmektedir.

Sıfır Atık Projesi kapsamında “Sıfır Atık Yönetim Sisteminin” kurulmasına ilişkin genel ilkelerin ve uygulama esaslarının belirlenmesini sağlayarak sıfır atık yaklaşımının ülke genelinde benimsenmesi, uygulanması ve yaygınlaştırılması amacıyla hazırlanan “Sıfır Atık Yönetmeliği” 12/7/2019 tarih ve 30829 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Sıfır Atık Projesi kapsamında uygulama hakkında bilgi vermek, yol göstermek ve farkındalık oluşturmak amacıyla 2017 yılından itibaren hem Bakanlığımız hem de il müdürlüklerimiz ve sektör temsilcileriyle birlikte 8.300.000 kişiye eğitim verilmiştir.

Sıfır Atık Yönetmeliğinin kapsamında Bakanlığımızca sıfır atık yönetim sisteminin; idari, mali ve teknik unsurları açısından tasarım ve planlama kriterlerini, değerlendirme unsurları ve uygulama esaslarını belirlemek; sistemin geliştirilmesi, iyileştirilmesi ve yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmaları düzenlemek amacıyla kılavuz hazırlama komisyonları oluşturulmuştur. Sektörlere yönelik 11 adet kılavuz hazırlanmıştır.

Çevre kirliliğinin önlenmesi, çevre duyarlılığı için farkındalık oluşturulması ve kaynakların verimli yönetimi amacıyla 1 Ocak 2019 tarihi itibarıyla plastik alışveriş poşetleri ücretli hale getirilmiştir.

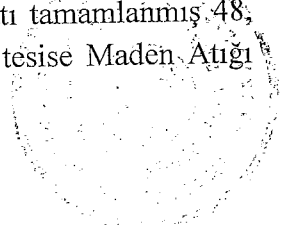
Bu düzenleme ile sene başından bu yana poşet kullanımı büyük oranda azalmıştır. Çevre Kanunu Değişikliği ile 2021 yılından itibaren belirli ambalaj grupları için zorunlu depozito uygulamasına başlanması planlanmaktadır. Böylelikle içecek ambalajlarının diğer atıklarla karışmadan toplanarak, geri dönüşüm oranlarının artırılması hedeflenmektedir. Depozito uygulaması ile birlikte depolama alanlarına giden değerlendirilebilir atık miktarının azaltılması, depo alanlarının daha uzun süre kullanımının sağlanması, geri dönüştürülmesi suretiyle ekonomiye kazandırmak üzere daha temiz atık toplama altyapısının kurulması amaçlanmaktadır.

Bakanlığımız tarafından Deniz Çöpleri İl Eylem Planlarının Hazırlanması ve Uygulanması Genelgesi yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Genelge uyarınca, bölgeye özel tedbirler ile mevcut deniz çöplerinin temizlenmesine yönelik bütünsel ve planlı çalışmalar yapılması ve eğitim ve bilinçlendirme çalışmalarının ulusal düzeyde yaygınlaştırılması faaliyetlerini içeren kıyı illeri eylem planları hazırlanarak uygulamaya alınmıştır. İlaven, Sıfır Atık Mavi Hareketi ile birlikte başlatılan kampanya kapsamında, 2019 yılında yaklaşık 65.250 ton atık toplanmıştır. Toplanan atığın yaklaşık 49.000 tonu ise plastiktir.

2018 yılı itibarıyla geri kazanım tesisleriyle ekonomiye yıllık 3,5 milyar TL'yi aşan katma değer sağlanmıştır. Sanayicilerimizin "Atık Geri Kazanımı" bilinci doğrultusunda çimento sektöründe 67 adet, tuğla sektöründe 5 adet, cam sektöründe 1 adet, beton sektöründe 2 adet ve kireç sektöründe 1 adet atık kodu için alternatif hammadde kullanım onayı verilmiştir.

Ülkemizde faaliyet gösteren çimento, kireç vb. fabrikalarında Bakanlığımızdan alınan izin/lisanslar kapsamında, 2004 yılından bu yana endüstriyel atıklar ve belediye atıkları geri kazanılmaktadır. Bu tesislerde 2019 yılında ek yakıt olarak kullanılan atık miktarı yaklaşık 800 bin tona, kullanılan alternatif hammadde miktarı ise yaklaşık 2.5 milyon tona ulaşmıştır.

Üretim prosesi sürecinde ortaya çıkan; ancak asıl amacı bu maddenin üretimi olmadığı, maddeler veya malzemeler için 2019 yılı sonu itibarıyla 26 tesise ait 8 farklı tür atığın yan ürün olarak kullanımına onay verilmiştir. Maden atıkları, mevzuata ve tekniğine uygun şekilde inşa edilen depolama tesislerinde depolanmakta olup, mevcut durumda inşaatı tamamlanmış 48; iyileştirme planı kapsamında düzenlemesi yapılan 12, toplamda ise 60 tesise Maden Atığı Depolama Tesisi Onay Belgesi düzenlenmiştir.

Sanayi tesislerinin üretimleri sonucu oluşturdukları atıksuların ne şekilde ve hangi şartlar sağlanarak alıcı ortamlara deşarj edilebileceği, Su Kirlilięi Kontrolü Yönetmelięi'nde yer almaktadır. Bu Yönetmelik kapsamında alıcı ortamlara atıksu deşarjı yapacak olan münferit sanayiler ve Organize Sanayi Bölgeleri atıksularını arıtmak amacıyla atıksu arıtma tesislerini kurmak, işletmek ve Su Kirlilięi Kontrolü Yönetmelięi EK-1'de verilen alıcı ortama deşarj standartlarını sağlamak zorunda olup, atıksularını mevzuatta istenen hükümlere aykırı olarak alıcı ortamlara deşarj eden ve çevre kirliliğine yol ačanlar hakkında 2872 sayılı Çevre Kanunu uyarınca idari işlem uygulanmaktadır.

